

I. В. Скрипник (Ін-т математики НАН України, Київ),
I. Б. Романенко (Нац. ун-т ім. Т. Шевченка, Київ)

АПРІОРНІ ОЦІНКИ РОЗВ'ЯЗКІВ ЛІНІЙНИХ ПАРАБОЛІЧНИХ ЗАДАЧ З КОЕФІЦІЕНТАМИ З СОБОЛЕВСЬКИХ ПРОСТОРІВ

We consider the general initial boundary value problem for a linear parabolic equation of arbitrary even order in the anisotropic Sobolev spaces. We prove the existence and uniqueness of the solution and establish a priori estimate for it.

Розглянуто загальну початково-крайову задачу для лінійного параболічного рівняння довільного парного порядку в анізотропних соболевських просторах. Доведено існування, єдиність розв'язку та априорну оцінку для цього.

Вступ. В роботі досліджується параболічна задача

$$Lu = \frac{\partial u}{\partial t} - \sum_{|\alpha| \leq 2m} a_\alpha(x, t) D^\alpha u = f(x, t), \quad (x, t) \in Q_T, \quad (1)$$

$$B_j u = \sum_{|\beta| \leq m_j} b_{j\beta}(x, t) D^\beta u = g_j(x, t), \quad (x, t) \in S_T, \quad j = 1, \dots, m, \quad (2)$$

$$u(x, 0) = h(x), \quad x \in \Omega, \quad (3)$$

в циліндричній області $Q_T = \Omega \times (0, T)$, де T — довільне додатне число, $\Omega \subset R^n$ — обмежена область з гладкою границею $\partial\Omega$. В (2) $S_T = \partial\Omega \times (0, T)$.

Задача (1) – (3) досліджувалась в роботах багатьох авторів, зокрема В.О. Солоннікова [1–3] у випадку коефіцієнтів $a_\alpha(x, t)$, $b_{j\beta}(x, t)$, що належать певним просторам гельдерових функцій. Зокрема, для таких коефіцієнтів в [1, 2] доведені априорні оцінки розв'язків задачі (1) – (3) в анізотропних соболевських просторах.

На відміну від відомих результатів в даній роботі задача (1) – (3) розглядається при слабкій умові гладкості коефіцієнтів $a_\alpha(x, t)$, $b_\beta(x, t)$. А саме, ми припускаємо лише, що ці коефіцієнти належать певним соболевським просторам.

Одержані результати є основою для введення топологічної характеристики загальної початково-границій задачі для нелінійних параболічних рівнянь довільного порядку, що буде зроблено в наступній роботі авторів.

Відзначимо, що для параболічного рівняння другого порядку з коефіцієнтами з соболевських просторів априорні оцінки були отримані одним з авторів в роботах [4, 5] відповідно для граничних умов Діріхле та з похідними першого порядку.

Функціональні простори та допоміжні нерівності. Задача (1) – (3) буде розглянутися в стандартних анізотропних соболевських просторах [1–3]. Введемо основні позначення для просторів та відповідних норм. Далі m — фіксоване натуральне число.

Нехай $\alpha = (\alpha_1, \alpha_2, \dots, \alpha_n)$ — мультиіндекс з невід'ємними цілими компонентами, $x \in R^n$. Позначимо

$$|\alpha| \stackrel{\text{def}}{=} \alpha_1 + \alpha_2 + \dots + \alpha_n, \quad x^\alpha \stackrel{\text{def}}{=} x_1^{\alpha_1} x_2^{\alpha_2} \dots x_n^{\alpha_n}.$$

Для $u: Q_T \rightarrow R$ будемо використовувати позначення

$$D^\alpha u \stackrel{\text{def}}{=} \left(\frac{\partial}{\partial x_1} \right)^{\alpha_1} \left(\frac{\partial}{\partial x_2} \right)^{\alpha_2} \dots \left(\frac{\partial}{\partial x_n} \right)^{\alpha_n} u,$$

$$D^k u \stackrel{\text{def}}{=} \{ D^\alpha u : |\alpha| = k \}, \quad k \geq 0.$$

Для нецілого додатного числа k простором $C^{(k)}(\bar{Q}_T)$ назовемо банахів простір усіх функцій u , що мають неперервні похідні $\left(\frac{\partial}{\partial t} \right)^s D^\alpha u(x, t)$, $|\alpha| + 2ms < k$ при $(x, t) \in \bar{Q}_T$ та скінченну норму

$$\|u\|_{\bar{Q}_T}^{(k)} = \sum_{|\alpha|+2ms \leq [k]} \left\| \left(\frac{\partial}{\partial t} \right)^s D^\alpha u \right\|_{\bar{Q}_T}^{(0)} + \|u\|_{\bar{Q}_T}^{(k)},$$

де $\|u\|_{\bar{Q}_T}^{(0)} = \max \{ |u(x, t)| : (x, t) \in \bar{Q}_T \}$, $[k]$ — ціла частина числа k ,

$$\|u\|_{\bar{Q}_T}^{(k)} \stackrel{\text{def}}{=} \sum_{|\alpha|+2ms=[k]} \left\| \left(\frac{\partial}{\partial t} \right)^s D^\alpha u \right\|_{x, \bar{Q}_T}^{(k-[k])} + \sum_{0 < k - |\alpha| - 2ms < 2m} \left\| \left(\frac{\partial}{\partial t} \right)^s D^\alpha u \right\|_{t, \bar{Q}_T}^{\left(\frac{k-|\alpha|-2ms}{2m} \right)},$$

$$\|u\|_{x, \bar{Q}_T}^{(l)} \stackrel{\text{def}}{=} \sup \left\{ \frac{|u(x, t) - u(y, t)|}{|x - y|^l} : x, y \in \Omega, y, t \in (0, T) \right\}, \quad 0 < l < 1,$$

$$\|u\|_{t, \bar{Q}_T}^{(l)} \stackrel{\text{def}}{=} \left\{ \frac{|u(x, t) - u(y, t)|}{|t - \tau|^l} : x \in \Omega, t, \tau \in (0, T), t \neq \tau \right\}, \quad 0 < l < 1.$$

При $p > 1$, $k = 2ml$ з натуральним числом l позначимо через $W_p^{(k)}(\bar{Q}_T)$ банахів простір усіх функцій u , що мають узагальнені похідні $\left(\frac{\partial}{\partial t} \right)^s D^\alpha u \in L_p(\bar{Q}_T)$, $|\alpha| + 2ms \leq k$ з нормою

$$\|u\|_{p, \bar{Q}_T}^{(k)} \stackrel{\text{def}}{=} \left\{ \sum_{|\alpha|+2ms \leq k} \left\| \left(\frac{\partial}{\partial t} \right)^s D^\alpha u \right\|_{p, \bar{Q}_T}^p \right\}^{\frac{1}{p}}, \quad \|u\|_{p, \bar{Q}_T} \stackrel{\text{def}}{=} \left(\int_{\bar{Q}_T} |u|^p dx dt \right)^{\frac{1}{p}}.$$

Для додатного нецілого числа k простором $W_p^{(k)}(\bar{Q}_T)$ назовемо банахів простір усіх функцій u , що мають узагальнені похідні $\left(\frac{\partial}{\partial t} \right)^s D^\alpha u \in L_p(\bar{Q}_T)$, $|\alpha| + 2ms \leq k$, та скінченну норму

$$\|u\|_{p, \bar{Q}_T}^{(k)} = \left\{ \sum_{|\alpha|+2ms < k} \left\| \left(\frac{\partial}{\partial t} \right)^s D^\alpha u \right\|_{p, \bar{Q}_T}^p + \left(\|u\|_{p, \bar{Q}_T}^{(k)} \right)^p \right\}^{\frac{1}{p}},$$

$$\|u\|_{p, \bar{Q}_T}^{(k)} \stackrel{\text{def}}{=} \left\{ \sum_{|\alpha|+2ms=[k]} \left(\left\| \left(\frac{\partial}{\partial t} \right)^s D^\alpha u \right\|_{x, p, \bar{Q}_T}^{(k-[k])} \right)^p + \right.$$

$$\left. + \sum_{0 < k - |\alpha| - 2ms < 2m} \left(\left\| \left(\frac{\partial}{\partial t} \right)^s D^\alpha u \right\|_{t, p, \bar{Q}_T}^{\left(\frac{k-|\alpha|-2ms}{2m} \right)} \right)^p \right\}^{\frac{1}{p}},$$

$$\|u\|_{x,p,Q_T}^{(l)} \stackrel{\text{def}}{=} \left\{ \int_0^T dt \iint_{\Omega^2} \frac{|u(x,t) - u(y,t)|^p}{|x-y|^{n+pl}} dx dy \right\}^{\frac{1}{p}}, \quad 0 < l < 1,$$

$$\|u\|_{t,p,Q_T}^{(l)} \stackrel{\text{def}}{=} \left\{ \int_{\Omega} dx \iint_{[0,T]^2} \frac{|u(x,t) - u(x,\tau)|^p}{|t-\tau|^{1+pl}} dt d\tau \right\}^{\frac{1}{p}}, \quad 0 < l < 1.$$

Нехай S — поверхня вимірності $n-1$ у просторі R^n , а $l_0 \geq 0$ — дійсне число. Будемо говорити, що поверхня S належить класу C^{l_0} , якщо існують $\{U_i\}_{i=1}^I$ — скінчений набір відкритих множин та додатне число d з властивостями:

$$S_1) \quad S \subset \bigcup_{i=1}^I U_i;$$

$S_2)$ для кожного i існують $\xi_i \in S \cap U_i$ та прямокутна декартова система координат $\{y\}$ з центром у точці ξ_i такі, що множина $S \cap U_i$ у координатній системі $\{y\}$ може бути подана у вигляді $y_n = h_i(y')$, $y' \in D$, де $y' = (y_1, \dots, y_{n-1})$, $D = (-d, d)^{n-1}$;

$$S_3) \quad h_i \in C^{l_0}(D) \text{ при кожному } i.$$

Нехай $k > 0$, а границя $\partial\Omega$ області Ω належить до класу C^{l_0} , де $l_0 \geq \max\{k, 1\}$.

Позначимо $D_T(d) \stackrel{\text{def}}{=} (-d, d)^{n-1} \times (0, T)$, а через $\varphi_i(y)$ перетворення координат із локальної системи $\{y\}$ до координатної системи $\{x\}$. Для довільної функції $u: S_T \rightarrow R$ позначимо $u^{(i)}(y', t) \stackrel{\text{def}}{=} u(\varphi_i(y', h_i(y')), t)$, де $(y', t) \in D_T(d)$, $i = \overline{1, I}$.

Введемо простір $C^{(k)}(S_T)$ як множину усіх функцій $u: S_T \rightarrow R$ таких, що $u^{(i)}(y', t) \in C^{(k)}(D_T(d))$, $i = \overline{1, I}$. Норму у цьому просторі можна визначити так:

$$\|u\|_{S_T}^{(k)} \stackrel{\text{def}}{=} \max \left\{ \|u^{(i)}\|_{D_T(d)}^{(k)} : i = \overline{1, I} \right\}.$$

Визначимо простір $W_p^{(k)}(S_T)$ як множину усіх функцій $u: S_T \rightarrow R$ таких, що $u^{(i)}(y', t) \in W_p^{(k)}(D_T(d))$, $i = \overline{1, I}$. Норму у цьому просторі можна визначити таким чином:

$$\|u\|_{p,S_T}^{(k)} \stackrel{\text{def}}{=} \sum_{i=1}^I \|u^{(i)}\|_{p,D_T(d)}^{(k)}.$$

Заявлення 1. Нескладно показати еквівалентність норм просторів $C^{(k)}(S_T)$ та $W_p^{(k)}(S_T)$, що відповідають різним покриттям $\{U_i\}$ границі $\partial\Omega$.

Простір $W_p^{(k)}(\Omega)$ для нецілого k можна розуміти як простір всіх функцій $u(x)$, $x \in \Omega$, таких, що $\tilde{u}(x, t) \in W_p^{(k)}(Q_1)$, де $\tilde{u}(x, t) = u(x)$ для $x \in \Omega$, $t \in (0, 1)$. Норму в $W_p^{(k)}(\Omega)$ можна визначити рівністю $\|u\|_{p,\Omega}^{(k)} = \|\tilde{u}\|_{p,Q_1}^{(k)}$.

Позначимо для цілого числа $\frac{k}{2m}$

$$W_p^{(k),0}(Q_T) \stackrel{\text{def}}{=} W_p^{(k)}(Q_T) \cap \left\{ u : \frac{\partial^s u}{\partial t^s} = 0, 0 \leq s \leq \frac{k}{2m} - 1 \text{ для } x \in \Omega, t = 0 \right\}.$$

Коректність такого означення обґрунттовує лема 1. Аналогічно можна визначити простір $W_p^{(k),0}(S_T)$.

Позначимо $G_T(R) \stackrel{\text{def}}{=} (-R, R)^n \times (0, T)$, $G_T^{(0)}(R) \stackrel{\text{def}}{=} G_T(R) \cap \{x_n = 0\}$.

Лема 1. *Нехай $u \in W_p^{(k)}(\Omega_T)$, а s, α такі, що $j = |\alpha| + 2ms < k - 2m/p$, і нехай $0 \leq \rho \leq k - j - 2m/p$, а $h \leq \min\{R^k, T^{k/(2m)}\}$. Тоді існують*

$\lim_{t \rightarrow 0} \left(\frac{\partial}{\partial t} \right)^s D^\alpha u \in W_p^0(\Omega)$ та стала C , незалежна від u, h і така, що

$$\left\| \left(\frac{\partial}{\partial t} \right)^s D^\alpha u \right\|_{p,\Omega}^{(\rho)} \leq Ch^{1-\frac{j+\rho}{k}-\frac{2m}{kp}} \left(\|u\|_{p,\Omega_T}^{(k)} + h^{-1} \|u\|_{p,\Omega_T} \right).$$

Доведення випливає з теорем 3.4, 8.4 роботи [6].

Лема 2. *Нехай $u \in W_p^{(k)}(G_T(R))$, а s, α такі, що $j = |\alpha| + 2ms < k$, і нехай $h \leq \min\{R^k, T^{k/2m}\}$. Тоді існують C_1, C_2 , незалежні від u, h і такі, що:*

a) якщо $0 \leq \rho < k - j$, то $\left(\frac{\partial}{\partial t} \right)^s D^\alpha u \in W_p^{(\rho)}(G_T(R))$ ма

$$\left\| \left(\frac{\partial}{\partial t} \right)^s D^\alpha u \right\|_{p,G_T(R)}^{(\rho)} \leq C_1 h^{1-\frac{j+\rho}{k}} \left(\|u\|_{p,G_T(R)}^{(k)} + \|u\|_{p,G_T(R)} \right);$$

b) якщо $0 \leq \rho < k - j - \frac{n+2m}{p}$, то $\left(\frac{\partial}{\partial t} \right)^s D^\alpha u \in C^{(\rho)}(G_T(R))$ ма

$$\left\| \left(\frac{\partial}{\partial t} \right)^s D^\alpha u \right\|_{G_T(R)}^{(\rho)} \leq C_2 h^{1-\frac{j+\rho}{k}-\frac{n+2m}{kp}} \left(\|u\|_{p,G_T(R)}^{(k)} + h^{-1} \|u\|_{p,G_T(R)} \right).$$

Доведення випливає з теорем 3.4, 8.4 роботи [6].

Лема 3. *Нехай $u \in W_p^{(k),0}(G_T(R))$, а s, α такі, що $j = |\alpha| + 2ms < k$. Нехай $T < R^{2m}$. Тоді існують C_1, C_2 , незалежні від u, T і такі, що:*

a) якщо $0 \leq \rho < k - j$, то $\left(\frac{\partial}{\partial t} \right)^s D^\alpha u \in W_p^{(\rho)}(G_T(R))$ ма

$$\left\| \left(\frac{\partial}{\partial t} \right)^s D^\alpha u \right\|_{p,G_T(R)}^{(\rho)} \leq C_1 T^{\frac{k-j+\rho}{2m}-\frac{j+p}{2m}} \|u\|_{p,G_T(R)}^{(k)};$$

b) якщо $0 \leq \rho < k - j - \frac{n+2m}{p}$, то $\left(\frac{\partial}{\partial t} \right)^s D^\alpha u \in C^{(\rho)}(G_T(R))$ ма

$$\left\| \left(\frac{\partial}{\partial t} \right)^s D^\alpha u \right\|_{G_T(R)}^{(\rho)} \leq C_2 T^{\frac{k-j+\rho}{2m}-\frac{j+p+n+2m}{2mp}} \|u\|_{p,G_T(R)}^{(k)}.$$

Доведення випливає з леми 2 та застосування нерівності Пуанкаре до другого доданку у дужках з урахуванням того, що можна вибрати $h = T^{\frac{k}{2m}}$.

Лема 4. Нехай $u \in W_p^{(k)}(G_T(R)) \cap L_\infty(\mathcal{Q}_T)$, $\frac{k}{2m}$ — ціле, а $j \in 1, \dots, k-1$.

Тоді існує C , незалежна від u , T і така, що при $r_j = \frac{kp}{j}$ виконується нерівність

$$\sum_{|\alpha|+2ms=j} \left\| \left(\frac{\partial}{\partial t} \right)^s D^\alpha u \right\|_{r_j, \mathcal{Q}_T}^{r_j} \leq C \left\{ \sum_{|\alpha|+2ms=k} \left\| \left(\frac{\partial}{\partial t} \right)^s D^\alpha u \right\|_{p, \mathcal{Q}_T(R)}^p \|u\|_{\infty, \mathcal{Q}_T}^{r_j-p} + T \|u\|_{\infty, \mathcal{Q}_T}^{r_j} \right\}.$$

Доведення випливає з нерівності Ніренберга–Гальярдо [7] після інтегрування її на проміжку $[0, T]$.

Лема 5. Нехай $u \in W_p^{(k),0}(G_T(R))$, $\frac{k}{2m}$ — ціле, $\frac{n+2m}{p} < k$, а $j \in 1, \dots, k-1$ і нехай $T < \min\{R^{2m}, 1\}$. Тоді існує C , незалежна від u , T і така, що при $r_j = \frac{kp}{j}$ виконується нерівність

$$\sum_{|\alpha|=j} \|D^\alpha u\|_{r_j, G_T(R)}^{r_j} \leq CT^{(r_j-p)\left(\frac{k}{2m}-\frac{n+2m}{2mp}\right)} (\|u\|_{p, G_T(R)}^{(k)})^{r_j}.$$

Доведення. З пункту б) леми 3 $u \in C(G_T(R))$ і $|u|_{G_T(R)}^{(0)} \leq C_2 T^{\frac{n+2m}{2mp}} \|u\|_{p, G_T(R)}^{(k)}$. Звідси на підставі леми 4 випливає потрібна нерівність.

Лема 6. Нехай $u \in W_p^{(k)}(G_T(R))$, $h \leq \min\{R^k, T^{k/(2m)}\}$, а s , α такі, що $j = |\alpha| + 2ms < k - \frac{1}{p}$, $0 \leq \rho \leq k - j - \frac{1}{p}$. Тоді $\left(\frac{\partial}{\partial t} \right)^s D^\alpha u \Big|_{x_n=0} \in W_p^{(\rho)}(G_T^{(0)}(R))$ і

а) існує C_1 , незалежна від u , h і така, що

$$\left\| \left(\frac{\partial}{\partial t} \right)^s D^\alpha u \Big|_{x_n=0} \right\|_{p, G_T^{(0)}(R)}^{(\rho)} \leq C_1 h^{\frac{1-j+p}{k}-\frac{1}{kp}} (\|u\|_{p, G_T(R)}^{(k)} + h^{-1} \|u\|_{p, G_T(R)});$$

б) якщо $u \in W_p^{(k),0}(G_T(R))$, $T < R^{2m}$, то існує C_2 , незалежна від u , T і така, що

$$\left\| \left(\frac{\partial}{\partial t} \right)^s D^\alpha u \Big|_{x_n=0} \right\|_{p, G_T^{(0)}(R)}^{(\rho)} \leq C_2 T^{\frac{k-j+p}{2m}-\frac{1}{2mp}} \|u\|_{p, G_T(R)}^{(k)}.$$

Доведення. Твердження а) леми випливає з теорем 3.4, 8.4 роботи [6]. Твердження б) випливає із застосування нерівності Пуанкаре до другого доданку у дужках правої частини нерівності в а) з урахуванням того, що можна вибрати $h = T^{k/(2m)}$.

Апріорні оцінки розв'язків краївих задач. Будемо розглядати розв'язність та оцінки задачі (1)–(3) у просторі $W_p^{(4m)}(\mathcal{Q}_T)$, припустивши, що числа m , n , p , m_j задовільняють умови

$$p > \frac{2m+n}{2m}, \quad p \neq \frac{2m+1}{2m-m_j}, \quad j = \overline{1, m}, \quad (4)$$

а коефіцієнти a_α , $b_{j\beta}$ задовільняють умови:

a₁) $a_\alpha: Q_T \rightarrow R$, $a_\alpha \in W_p^{(2m)}(Q_T)$, $|\alpha| \leq 2m$;

a₂) існує $v_0 > 0$ таке, що для довільних $(x, t) \in Q_T$, $\eta \in R^n$ виконана нерівність

$$(-1)^{m+1} \sum_{|\alpha|=2m} a_\alpha(x, t) \eta^\alpha \geq v_0 |\eta|^{2m};$$

b₁) $b_{j\beta}: S_T \rightarrow R$, $b_{j\beta} \in W_p^{(4m-m_j-1/p)}(S_T)$, $|\beta| \leq m_j$, $j = \overline{1, m}$.

Для $x \in \partial\Omega$, $t \in (0, T)$, η — одиничного вектора зовнішньої нормалі до $\partial\Omega$ у точці x , ξ — довільного вектора з дотичною до $\partial\Omega$ площини у точці x , $\tau \in C$, $q \in R$ позначимо

$$L(x, t, \xi + \tau\eta, q) \stackrel{\text{def}}{=} q - (-1)^m \sum_{|\alpha|=2m} a_\alpha(x, t) (\xi + \tau\eta)^\alpha,$$

$$B_j(x, t, \xi + \tau\eta) \stackrel{\text{def}}{=} \sum_{|\beta|=m_j} b_{j\beta}(x, t) (\xi + \tau\eta)^\beta, \quad j = \overline{1, m}.$$

Якщо $q \geq -v |\xi|^{2m}$, $0 < v < v_0$ та $|q| + |\xi| > 0$, то $L(x, t, \xi + \tau\eta, q)$ як функція від τ має m коренів τ_s^+ з додатною дійсною частиною, а решту — з від'ємною [3]. Нехай $L^+(x, t, \xi, \tau, q) \stackrel{\text{def}}{=} \prod_{s=1}^m (\tau - \tau_s^+)$. Будемо вимагати виконання такої умови:

b₂) для довільної точки $(x, t) \in S_T$ та довільного вектора ξ , дотичного до $\partial\Omega$ у точці x за умов $q \geq -v |\xi|^{2m}$, $0 < v < v_0$ та $|q| + |\xi| > 0$ поліноми B_j від τ лінійно незалежні за модулем полінома L^+ від τ (умова Лопатинського).

Припускаємо, що функції у правих частинах (1)–(3) належать наступним просторам:

$$f \in W_p^{(2m)}(Q_T), \quad q_j \in W_p^{(4m-m_j-\frac{1}{p})}(S_T), \quad h \in W_p^{4m-\frac{2m}{p}}(\Omega). \quad (5)$$

Крім перерахованих вимог, від коефіцієнтів рівняння та крайових умов, а також функцій у правих частинах будемо вимагати виконання умов узгодженості. З початкової умови (3) та рівняння (1) можна знайти значення

$$u|_{t=0} = h(x) \stackrel{\text{def}}{=} u^{(0)}(x),$$

$$\left. \frac{\partial u}{\partial t} \right|_{t=0} = \sum_{|\alpha| \leq 2m} a_\alpha(x, 0) D^\alpha h(x) + f(x, 0) \stackrel{\text{def}}{=} u^{(1)}(x), \quad x \in \Omega. \quad (6)$$

Умови узгодженості для $j = 1, \dots, m$ будуть складатися із таких співвідношень:

$$\sum_{|\beta| \leq m_j} b_{j\beta}(x, 0) D^\beta u^{(0)}(x) = g_j(x, 0), \quad x \in \partial\Omega, \quad (7)$$

$$\sum_{|\beta| \leq m_j} \left\{ \frac{\partial b_{j\beta}}{\partial t}(x, 0) D^\beta u^{(0)}(x) + b_{j\beta}(x, 0) D^\beta u^{(1)}(x) \right\} = \frac{\partial g_j(x, 0)}{\partial t}, \quad x \in \partial\Omega. \quad (8)$$

Будемо говорити, що для задачі (1)–(3) виконані умови узгодженості, якщо справедлива умова:

с) для кожного $j = 1, \dots, m$ виконана умова (7), а для j таких, що $p > \frac{2m+1}{2m-m_j}$, виконана додатково ще й (8).

Теорема. Нехай $\Omega \subset R^n$ — обмежена область з границею $\partial\Omega \in C^{4m}$, $T \in (0, \bar{T}]$, а для задачі (1)–(3) виконані умови (4), (5), a_1, a_2, b_1, b_2 , с). Тоді задача (1)–(3) має єдиний розв'язок $u \in W_p^{(4m)}(\mathcal{Q}_T)$, що задовільняє апріорну оцінку

$$\begin{aligned} K_1 \left\{ \|f\|_{p,\mathcal{Q}_T}^{(2m)} + \sum_{j=1}^m \|g_j\|_{p,S_T}^{\left(4m-m_j-\frac{1}{p}\right)} + \|h\|_{p,\Omega}^{\left(4m-\frac{2m}{p}\right)} \right\} \leq \|u\|_{p,\mathcal{Q}_T}^{(4m)} \leq \\ \leq K_2 \left\{ \|f\|_{p,\mathcal{Q}_T}^{(2m)} + \sum_{j=1}^m \|g_j\|_{p,S_T}^{\left(4m-m_j-\frac{1}{p}\right)} + \|h\|_{p,\Omega}^{\left(4m-\frac{2m}{p}\right)} \right\}. \end{aligned} \quad (9)$$

Константи K_1, K_2 в нерівності (9) залежать тільки від $\Omega, \bar{T}, n, p, v_0$ та норм $a_\alpha(x, t), b_{j\beta}(x, t)$ у просторах $W_p^{(2m)}(\mathcal{Q}_T), W_p^{(4m-m_j-1/p)}(S_T)$ відповідно.

Доведення. Стандартним чином [5] побудуємо функцію $v(x, t)$, яка задовільняє умови

$$\left. \frac{\partial^k v}{\partial t^k} \right|_{t=0} = u^{(k)}(x), \quad k = 0, 1, \quad (10)$$

$$\|v\|_{p,\mathcal{Q}_T}^{(4m)} \leq K_1 \left(\|f\|_{p,\mathcal{Q}_T}^{(2m)} + \|h\|_{p,\Omega}^{(4m-2m/p)} \right), \quad (11)$$

де $u^{(0)}(x), u^{(1)}(x)$ знаходяться за формулами (6).

Розглянемо $u_1(x, t) \stackrel{\text{def}}{=} u(x, t) - v(x, t)$. Якщо u — розв'язок задачі (1)–(3), то u_1 — розв'язок задачі

$$\frac{\partial u_1}{\partial t} - \sum_{|\alpha| \leq 2m} a_\alpha(x, t) D^\alpha u_1 = f_1(x, t), \quad (x, t) \in \mathcal{Q}_T, \quad (1')$$

$$\sum_{|\beta| \leq m_j} b_{j\beta}(x, t) D^\beta u_1 = g_{1j}(x, t), \quad (x, t) \in S_T, \quad j = \overline{1, m}, \quad (2')$$

$$u_1(x, 0) = 0, \quad x \in \Omega, \quad (3')$$

де

$$f_1(x, t) = f(x, t) - \frac{\partial v}{\partial t} - \sum_{|\alpha| \leq 2m} a_\alpha(x, t) D^\alpha v,$$

$$g_{1j}(x, t) = g_j(x, t) - \sum_{|\beta| \leq m_j} b_{j\beta}(x, t) D^\beta v, \quad j = \overline{1, m}.$$

З (10) випливає, що $u_1 \in W_p^{(4m), 0}(\mathcal{Q}_T), f_1 \in W_p^{(2m), 0}(\mathcal{Q}_T), g_{1j}(x, t) \in W_p^{(4m-m_j-1/p), 0}(S_T), j = \overline{1, m}$. Крім цього, з (11) випливає оцінка

$$\|u\|_{p,\mathcal{Q}_T}^{(4m)} \leq \|u_1\|_{p,\mathcal{Q}_T}^{(4m)} + K_2 \left(\|f\|_{p,\mathcal{Q}_T}^{(2m)} + \|h\|_{p,\Omega}^{(4m-2m/p)} \right). \quad (12)$$

З наведених вище міркувань випливає, що твердження теореми досить довести у випадку, коли

$$f \in W_p^{(2m),0}(\mathcal{Q}_T), \quad g_j \in W_p^{(4m-m_j-1/p),0}(S_T), \quad j = \overline{1,m}, \quad h \equiv 0. \quad (13)$$

Доведемо теорему за умов (13) і покажемо, що у цьому випадку $u \in W_p^{(4m),0}(\mathcal{Q}_T)$. Спочатку доведемо теорему у випадку малого $T \leq T_0$. Для цього побудуємо оператор

$$R : W_p^{(2m,\{m_j\}),0}(\mathcal{Q}_T, S_T) \rightarrow W_p^{(4m)}(\mathcal{Q}_T),$$

де

$$W_p^{(2m,\{m_j\}),0}(\mathcal{Q}_T, S_T) \stackrel{\text{def}}{=} W_p^{(2m),0}(\mathcal{Q}_T) \times \left(\prod_{j=1}^m W_p^{(4m-m_j-1/p),0}(S_T) \right),$$

і доведемо, що він разом з оператором $Pu \stackrel{\text{def}}{=} (Lu, B_1 u, \dots, B_m u)$ задовільняє рівності

$$PR\varphi = \varphi + M\varphi, \quad PRu = u + Nu, \quad (14)$$

де $\varphi \stackrel{\text{def}}{=} (f, g_1, \dots, g_m) \in W_p^{(2m,\{m_j\}),0}(\mathcal{Q}_T, S_T)$, $u \in W_p^{(4m),0}(\mathcal{Q}_T)$, а M, N — обмежені оператори у просторах $W_p^{(2m,\{m_j\}),0}(\mathcal{Q}_T, S_T)$, $W_p^{(4m),0}(\mathcal{Q}_T)$ відповідно і при досить малому T_0 норми операторів M, N обмежені числом 0,5.

Нехай $\lambda > 0$. Можна вибрати скінченне покриття $\overline{\Omega}$ множинами $\Omega(x^{(k)}, r_k)$, $|\Omega(x^{(k)}, r_k)| < \lambda$, $k = \overline{1, K}$, що має властивості:

$$\omega_1) \text{ якщо } |\Omega(x^{(k)}, r_k)| \subset \Omega, \text{ то } \Omega(x^{(k)}, r_k) = \prod_{j=1}^n [x_i^{(k)} - r, x_i^{(k)} + r];$$

$\omega_2) \text{ якщо } |\Omega(x^{(k)}, r_k)| \cap \partial\Omega \neq \emptyset$, то в локальних координатах $\{y\}$ точки $x^{(k)} \in \partial\Omega$ множину $\Omega(x^{(k)}, r_k)$ можна подати у вигляді $(-5r, 5r)^{n-1} \times \{-10r + h_k(y') < y_n < h_k(y')\}$;

$\omega_3) \text{ існує } K_3, \text{ незалежна від } \lambda \text{ і така, що}$

$$\sum_{k=1}^K \chi(x, \Omega(x^{(k)}, r_k)) \leq K_3. \quad (15)$$

За рахунок вибору малого λ можна задовільнити умову $\overline{\Omega(x^{(k)}, r_k)} \cap \partial\Omega \subset \subset U_i$ для деякого $i \in 1, \dots, I$, якщо $\overline{\Omega(x^{(k)}, r_k)} \cap \partial\Omega \neq \emptyset$.

Тут $|\Omega|$ — лебегова міра множини Ω , $\chi(x, E)$ — характеристична функція множини E , покриття $\{U_i\}$ було зафіксовано при визначенні норми у просторі $W_p^{(k)}(S_T)$. Якщо $\overline{\Omega(x^{(k)}, r_k)} \cap \partial\Omega \neq \emptyset$, то у нових координатах $z' = y'$, $z_n = y_n - h_k(y') + 5r$ отримаємо $\overline{\Omega(x^{(k)}, r_k)} = (-5r, 5r)^n$.

Побудова покриття з властивостями $\omega_1) - \omega_3)$ аналогічна описаній в [2, с. 167–170].

Розглянемо три набори функцій $\{\xi_k, \eta_k, \zeta_k\}_{k=1}^K \subset C_0^\infty(R^n)$ з наступними властивостями:

$\xi_1)$ носії функцій ξ_k, η_k, ζ_k належать $\Omega(x^{(k)}, r_k), k = \overline{1, K}$;

$\xi_2)$ $\sum_{k=1}^K \xi_k(x) = 1, x \in \Omega, \xi_k(x)\eta_k(x) = \xi_k(x), \eta_k(x)\zeta_k(x) = \eta_k(x)$;

$\xi_3)$ для довільних $x \in R^n, k = \overline{1, K}$, виконані нерівності $0 \leq \xi_k(x) \leq 1, 0 \leq \eta_k(x) \leq 1, 0 \leq \zeta_k(x) \leq 1, |D^\alpha \xi_k| + |D^\alpha \eta_k| + |D^\alpha \zeta_k| \leq K_4 |\lambda|^{-|\alpha|}$, де K_4 залежить тільки від n .

Побудова функцій з перерахованими властивостями наведена у [1, с. 342, 343].

Для кожного фіксованого $k = 1, \dots, K$ розглянемо задачу

$$L^{(k),0} u \stackrel{\text{def}}{=} \frac{\partial u}{\partial t} - \sum_{|\alpha| \leq 2m} a_\alpha(x^{(k)}, 0) D^\alpha u = f(x, t), \quad (x, t) \in Q_T,$$

$$B_j^{(k,0)} u \stackrel{\text{def}}{=} \sum_{|\beta| \leq m_j} b_{j\beta}(x^{(k)}, 0) D^\beta u = g_j(x, t), \quad (x, t) \in S_T, \quad (16)$$

$$u(x, 0) = 0, \quad x \in \Omega.$$

За теоремою 5.4 з [3] система (16) має єдиний розв'язок $u \in W_p^{(4m),0}(Q_T)$, який задовільняє нерівність

$$\|u\|_{p,Q_T}^{(4m)} \leq K_5 \left(\|f\|_{p,Q_T}^{(2m)} + \sum_{j=1}^m \|g_j\|_{p,S_T}^{\left(4m-m_j-\frac{1}{p}\right)} \right). \quad (17)$$

Означимо оператор $R^{(k)}\varphi : W_p^{(2m, \{m_j\}),0}(Q_T, S_T) \rightarrow W_p^{(4m),0}(Q_T)$ як такий, що співставляє $\varphi = (f, g_1, \dots, g_m)$ розв'язок u задачі (16), а оператор R задамо наступним чином:

$$R\varphi \stackrel{\text{def}}{=} \sum_{k=1}^K \xi_k u_k, \quad \text{де } u_k \stackrel{\text{def}}{=} R^{(k)}(\eta_k f, \eta_k g_1, \dots, \eta_k g_m), \quad k = \overline{1, K}.$$

З (14) маємо $M\varphi = PR\varphi - \varphi$. Позначимо

$$M_0\varphi \stackrel{\text{def}}{=} L \sum_{k=1}^K \xi_k u_k - f, \quad M_j \varphi \stackrel{\text{def}}{=} B_j \sum_{k=1}^K \xi_k u_k - g_j, \quad j = \overline{1, m}.$$

Лема 7. Нехай виконані умови теореми. Тоді існують додатні λ_1, θ_1 , залежні лише від тих же параметрів, що й K_1, K_2 в умові теореми, і такі, що для $T = \lambda^{2m}\theta, 0 < \lambda < \lambda_1, 0 < \theta < \min\{1, \theta_1\}$ виконується нерівність

$$\begin{aligned} & \left(\|M_0\varphi\|_{p,Q_T}^{(2m)} \right)^p + \sum_{j=1}^m \left(\|M_j\varphi\|_{p,S_T}^{\left(4m-m_j-\frac{1}{p}\right)} \right)^p \leq \\ & \leq \frac{1}{2^p} \left\{ \left(\|f\|_{p,Q_T}^{(2m)} \right)^p + \sum_{j=1}^m \left(\|g_j\|_{p,S_T}^{\left(4m-m_j-\frac{1}{p}\right)} \right)^p \right\}. \end{aligned} \quad (18)$$

Доведення. Оцінимо $\|M_0\varphi\|_{p,Q_T}^{(2m)}$:

$$M_0\varphi = L \sum_{k=1}^K \xi_k u_k - \sum_{k=1}^K \xi_k L^{(k),0} u_k = M_0' \varphi + M_0'' \varphi,$$

де

$$M_0' \varphi \stackrel{\text{def}}{=} \sum_{k=1}^K \sum_{|\alpha| \leq 2m} \xi_k [a_\alpha(x, t) - a_\alpha(x^{(k)}, 0)] D^\alpha u_k,$$

$$M_0'' \varphi \stackrel{\text{def}}{=} \sum_{k=1}^K \sum_{\substack{|\alpha'| + |\alpha''| \leq 2m \\ |\alpha''| > 0}} a_{\alpha'+\alpha''}(x, t) D^{\alpha'} \xi_k D^{\alpha''} u_k.$$

Норму $(\|M_0' \varphi\|_{p, Q_T}^{(2m)})^p$ можна оцінити так:

$$(\|M_0' \varphi\|_{p, Q_T}^{(2m)})^p \leq K_6 \sum_{k=1}^K \sum_{j=1}^{2m} \left(I_1^{(k,j)} + I_2^{(k,j)} + \sum_{|\beta'| + |\beta''| + |\beta'''| \leq 2m} I_3^{(k,j)}(\beta', \beta'', \beta''') \right), \quad (19)$$

де

$$I_1^{(k,j)} \stackrel{\text{def}}{=} \sum_{|\alpha|=j} \int_{Q_T^{(k)}} \left| \xi_k \frac{\partial a_\alpha}{\partial t} D^\alpha u_k \right|^p dx dt,$$

$$I_2^{(k,j)} \stackrel{\text{def}}{=} \sum_{|\alpha|=j} \int_{Q_T^{(k)}} \left| \xi_k [a_\alpha(x, t) - a_\alpha(x^{(k)}, 0)] \frac{\partial}{\partial t} D^\alpha u_k \right|^p dx dt,$$

$$I_3^{(k,j)}(\beta', \beta'', \beta''') \stackrel{\text{def}}{=}$$

$$\sum_{|\alpha|=j} \int_{Q_T^{(k)}} \left| D^{\beta'} \xi_k D^{\beta''} [a_\alpha(x, t) - a_\alpha(x^{(k)}, 0)] D^{\alpha+\beta'''} u_k \right|^p dx dt,$$

а через $Q_T^{(k)}$ ми позначили $\Omega(x^{(k)}, r_k) \times (0, T)$. Оцінки інтегралів $I_1^{(k,j)}$, $I_2^{(k,j)}$, $I_3^{(k,j)}$ можна отримати за допомогою лем 2–5.

З леми 3, застосованої до $u_k(x, t)$, отримуємо

$$I_1^{(k,j)} + \sum_{|\beta''| \leq 2m} I_3^{(k,j)}(0, \beta'', 0) \leq K_7 T^{\frac{p}{2m} \left(1 - \frac{n+2m}{2mp}\right)} (\|u_k\|_{p, Q_T}^{(4m)})^p. \quad (20)$$

З умов на функції $a_\alpha(x, t)$ та леми 2 випливає, що $a_\alpha \in C^{(p)}(\overline{Q}_T^{(k)})$, $p > 0$. Тоді

$$I_2^{(k,j)} + \sum_{|\beta'| + |\beta'''| \leq 2m} I_3^{(k,j)}(\beta', 0, \beta''') \leq K_8 \lambda^{pp} (\|u_k\|_{p, Q_T}^{(4m)})^p. \quad (21)$$

Нерівність

$$\sum_{\substack{|\beta'| + |\beta''| + |\beta'''| \leq 2m \\ 0 < |\beta''| < 2m}} I_3^{(k,j)}(\beta', \beta'', \beta''') \leq K_9 T^{\frac{p}{2m} \left(1 - \frac{n+2m}{2mp}\right)} (\|u_k\|_{p, Q_T}^{(4m)})^p \quad (22)$$

отримується послідовним застосуванням нерівності Гельдера та леми 5 до функції $u_k(x, t)$.

Таким чином, з (17), (19)–(22) маємо

$$\left(\|M_0' \varphi\|_{p,Q_T}^{(2m)} \right)^p \leq K_{10} \left(T^{\frac{p}{2m} \left(1 - \frac{n+2m}{2mp} \right)} + \lambda^{pp} \right) \times \\ \times \sum_{k=1}^K \left\{ \|f \eta_k\|_{p,Q_T^{(k)}}^{(2m)} + \sum_{j=1}^m \|g_j \eta_k\|_{p,S_T^{(k)}}^{(4m-m_j-1/p)} \right\}^p, \quad (23)$$

де $S_T^{(k)} \stackrel{\text{def}}{=} (\partial\Omega \cap \Omega(x^{(k)}, r_k)) \times (0, T), k = \overline{1, K}$.

Із застосування нерівності в умові ξ_3 , а також леми 3 до функцій $f(x, t)$ та $g_j(x, t)$ отримуємо наступні оцінки:

$$\|f \eta_k\|_{p,Q_T^{(k)}}^{(2m)} \leq K_{11} \|f\|_{p,Q_T^{(k)}}^{(2m)}, \quad k = \overline{1, K}, \quad (24)$$

$$\|g_j \eta_k\|_{p,S_T^{(k)}}^{(4m-m_j-1/p)} \leq K_{12} \|g_j\|_{p,S_T^{(k)}}^{(4m-m_j-1/p)}, \quad k = \overline{1, K}, \quad j = \overline{1, m}.$$

З (23), (24) та умови ω_3 маємо

$$\|M_0' \varphi\|_{p,Q_T}^{(2m)} \leq K_{13} \left(T^{\frac{1}{2m} \left(1 - \frac{n+2m}{2mp} \right)} + \lambda^p \right) \left\{ \|f\|_{p,Q_T}^{(2m)} + \sum_{j=1}^m \|g_j\|_{p,S_T}^{(4m-m_j-1/p)} \right\}. \quad (25)$$

Для $(\|M_0'' \varphi\|_{p,Q_T}^{(2m)})^p$ буде справедливою нерівність

$$\begin{aligned} & (\|M_0'' \varphi\|_{p,Q_T}^{(2m)})^p \leq \\ & \leq K_{14} \sum_{k=1}^K \sum_{|\alpha'+\alpha''| \leq 2m} \left(I_4^{(k)}(\alpha', \alpha'') + I_5^{(k)}(\alpha', \alpha'') + \sum_{|\beta'+\beta''+\beta'''| \leq 2m} I_6^{(k)}(\alpha', \alpha'', \beta', \beta'', \beta''') \right), \end{aligned} \quad (26)$$

де

$$I_4^{(k)}(\alpha', \alpha'') \stackrel{\text{def}}{=} \int_{Q_T^{(k)}} \left| D^{\alpha'} \xi_k \frac{\partial a_{\alpha'+\alpha''}}{\partial t} D^{\alpha''} u_k \right|^p dx dt,$$

$$I_5^{(k)}(\alpha', \alpha'') \stackrel{\text{def}}{=} \int_{Q_T^{(k)}} \left| D^{\alpha'} \xi_k a_{\alpha'+\alpha''} \frac{\partial}{\partial t} D^{\alpha''} u_k \right|^p dx dt,$$

$$I_6^{(k)}(\alpha', \alpha'', \beta', \beta'', \beta''') \stackrel{\text{def}}{=} \int_{Q_T^{(k)}} \left| D^{\alpha'+\beta'} \xi_k D^{\beta''} a_{\alpha'+\alpha''} D^{\alpha''+\beta'''} u_k \right|^p dx dt.$$

Аналогічно до нерівностей (20)–(22) можемо встановити оцінки

$$I_4^{(k)}(\alpha', \alpha'') + \sum_{|\beta''| \leq 2m} I_6^{(k)}(\alpha', \alpha'', 0, \beta'', 0) \leq K_{15} T^{\left(1 - \frac{n+2m}{2mp} \right)} (\|u_k\|_{p,Q_T}^{(4m)})^p, \quad (27)$$

$$I_5^{(k)}(\alpha', \alpha'') + \sum_{|\beta'+\beta''| \leq 2m} I_6^{(k)}(\alpha', \alpha'', \beta', 0, \beta''') \leq K_{16} \theta^{\frac{p}{2m}} (\|u_k\|_{p,Q_T}^{(4m)})^p, \quad (28)$$

$$\sum_{\substack{|\beta'| + |\beta''| + |\beta'''| \leq 2m \\ 0 < |\beta'| < 2m}} I_6^{(k)}(\alpha', \alpha'', \beta', \beta'', \beta''') \leq K_{17} T^{\frac{p}{2m} \left(1 - \frac{n+2m}{2mp}\right)} \left(\|u_k\|_{p,Q_T}^{(4m)} \right)^p. \quad (29)$$

З (26)–(29), (17), (24), та ω_3 отримуємо

$$\|M_0''\varphi\|_{p,Q_T}^{(2m)} \leq K_{18} \left(T^{\frac{1}{2m} \left(1 - \frac{n+2m}{2mp}\right)} + \theta^{\frac{1}{2m}} \right) \left\{ \|f\|_{p,Q_T}^{(2m)} + \sum_{j=1}^m \|g_j\|_{p,S_T}^{\left(4m-m_j-\frac{1}{p}\right)} \right\}. \quad (30)$$

З (25), (30) випливає нерівність

$$\|M_0\varphi\|_{p,Q_T}^{(2m)} \leq K_{19} \left(T^{\frac{1}{2m} \left(1 - \frac{n+2m}{2mp}\right)} + \lambda^p + \theta^{\frac{1}{2m}} \right) \left\{ \|f\|_{p,Q_T}^{(2m)} + \sum_{j=1}^m \|g_j\|_{p,S_T}^{\left(4m-m_j-\frac{1}{p}\right)} \right\}. \quad (31)$$

Перейдемо до оцінювання норм $\|M_j\varphi\|_{p,S_T}^{\left(4m-m_j-1/p\right)}$:

$$M_j \varphi = B_j \sum_{k=1}^K \xi_k u_k - \sum_{k=1}^K \xi_k B_j u_k = M_j' \varphi + M_j'' \varphi,$$

де

$$M_j' \varphi \stackrel{\text{def}}{=} \sum_{k=1}^K \sum_{|\beta| \leq m_j} \xi_k [b_{j\beta}(x, t) - b_{j\beta}(x^{(k)}, 0)] D^\beta u_k,$$

$$M_j'' \varphi \stackrel{\text{def}}{=} \sum_{k=1}^K \sum_{\substack{|\beta'| + |\beta''| \leq m \\ |\beta'| > 0}} b_{j\beta'+\beta''}(x, t) D^{\beta'} \xi_k D^{\beta''} u_k.$$

Оцінимо деякі типові інтеграли, що виникають при розгляді норм операторів $M_j' \varphi$, $M_j'' \varphi$:

$$J_1^{(k)} \stackrel{\text{def}}{=} \int_0^T dt \iint_{([-5r, 5r]^{n-1})^2} \left| D_{z'}^{\alpha'} \xi_k(z') \frac{\partial}{\partial t} D_{z'}^{\alpha''} b_{j\beta}(z', t) D_{z'}^{\alpha''' + \delta'} u_k(z', t) - D_{\bar{z}'}^{\alpha'} \xi_k(\bar{z}') \frac{\partial}{\partial t} D_{\bar{z}'}^{\alpha''} b_{j\beta}(\bar{z}', t) D_{\bar{z}'}^{\alpha''' + \delta'} u_k(\bar{z}', t) \right|^p \frac{dz' d\bar{z}'}{|z' - \bar{z}'|^{n+p-2}},$$

$$J_2^{(k)} \stackrel{\text{def}}{=} \int_{[-5r, 5r]^{n-1}} dz' \iint_{[0, T]^2} \left| D^{\alpha'} \xi_k(z') \frac{\partial}{\partial t} D^{\alpha''} b_{j\beta}(z', t) D^{\alpha''' + \delta'} u_k(z', t) - D^{\alpha'} \xi_k(\bar{z}') \frac{\partial}{\partial t} D^{\alpha''} b_{j\beta}(\bar{z}', \tau) D^{\alpha''' + \delta'} u_k(\bar{z}', \tau) \right|^p \frac{dt d\tau}{|t - \tau|^{1 + \left(\frac{m_j + |\alpha|}{2m} - \frac{1}{2mp}\right)}},$$

$$J_3^{(k)} \stackrel{\text{def}}{=} \int_{[-5r, 5r]^{n-1}} dz' \int_0^T \left| D^{\alpha'} \xi_k(z') \frac{\partial}{\partial t} D^{\alpha''} b_{j\beta}(z', t) D^{\alpha''' + \gamma'} \frac{\partial^{\gamma_n} u_k}{\partial z_n^{\gamma_n}} \Big|_{z_n=0} \right|^p dt,$$

де $|\alpha| = |\alpha' + \alpha'' + \alpha'''| \leq 4m - m_j - \frac{1}{p}$, $|\gamma'| + \gamma_n \leq m_j$, $|\delta'| \leq m_j$, $\alpha', \alpha'', \alpha'''$, δ', γ' — мультиіндекси з $n-1$ координатами.

Розглянемо інтеграл $J_1^{(k)}$. Буде справедливою нерівність

$$\begin{aligned} J_1^{(k)} &\leq K_{20} \left\{ \int_0^T dt \iint_{([-5r, 5r]^{n-1})^2} \left| D_z^{\alpha'} \xi_k(z') - D_{\bar{z}'}^{\alpha'} \xi_k(\bar{z}') \right|^p \times \right. \\ &\quad \times \left| \frac{\partial}{\partial t} D_z^{\alpha''} b_{j\beta} D_z^{\alpha''' + \delta'} u_k \right|^p \frac{dz' d\bar{z}'}{|z' - \bar{z}'|^{n+p-2}} + \\ &+ \lambda^{-|\alpha'| p} \int_0^T dt \iint_{([-5r, 5r]^{n-1})^2} \left| \frac{\partial}{\partial t} D_z^{\alpha''} b_{j\beta}(z', t) - \frac{\partial}{\partial t} D_{\bar{z}'}^{\alpha''} b_{j\beta}(\bar{z}', t) \right|^p \left| D_z^{\alpha''' + \delta'} u_k \right|^p \frac{dz d\bar{z}'}{|z' - \bar{z}'|^{n+p-2}} + \\ &+ \lambda^{-|\alpha'| p} \int_0^T dt \iint_{([-5r, 5r]^{n-1})^2} \left| \frac{\partial}{\partial t} D_{\bar{z}'}^{\alpha''} b_{j\beta} \right|^p \times \\ &\quad \times \left. \left| D_z^{\alpha''' + \delta'} u_k(z', t) - D_{\bar{z}'}^{\alpha''' + \delta'} u_k(\bar{z}', t) \right|^p \frac{dz' d\bar{z}'}{|z' - \bar{z}'|^{n+p-2}} \right\}, \end{aligned}$$

після чого можна оцінити кожний із доданків. У даному випадку для отримання потрібної нерівності використовуємо умову ξ_3 , лему 3 для $u_k(z', t)$ та оцінюємо інтегральний множник, який залишається. В результаті отримаємо оцінку

$$J_1^{(k)} \leq K_{21} \lambda^p \left(\|u\|_{p, S_T^{(k)}}^{(4m-1/p)} \right)^p. \quad (32)$$

Аналогічним чином може бути отримана нерівність

$$J_2^{(k)} \leq K_{22} \lambda^p \left(\|u\|_{p, S_T^{(k)}}^{(4m-1/p)} \right)^p. \quad (33)$$

Для її доведення, крім перерахованих тверджень, потрібно використати ще й лему 4 для оцінки $b_{j\beta}(z', t)$ в одному з доданків.

Випадок інтеграла $J_3^{(k)}$ відрізняється тим, що підінтегральна функція $\frac{\partial^{\gamma_n} u_k}{\partial x_n^{\gamma_n}} \Big|_{x_n=0}$ належить до класу $W_p^{(4m-\gamma_n-1/p)}(S_T^{(k)})$. Тому оцінка інтеграла $J_3^{(k)}$ матиме вигляд

$$J_3^{(k)} \leq K_{23} \lambda^p \left(\left\| \frac{\partial^{\gamma_n} u_k}{\partial x_n^{\gamma_n}} \right\|_{p, S_T^{(k)}}^{\left(4m - \gamma_n - \frac{1}{p} \right)} \right)^p. \quad (34)$$

Застосовуючи до (32)–(34) лему 6, одержуємо нерівність

$$\sum_{i=1}^3 J_i^{(k)} \leq K_{24} \lambda^p \left(\|u_k\|_{2p, Q_T^{(k)}}^{(4m)} \right)^p, \quad (35)$$

з якої на підставі (17), (24) та ω_3 випливає оцінка

$$\sum_{i=1}^3 \sum_{k=1}^K J_i^{(k)} \leq K_{25} \lambda^p \left(\|f\|_{p, Q_T}^{(2m)} + \sum_{j=1}^m \|g_j\|_{p, S_T}^{\left(4m-m_j-\frac{1}{p}\right)} \right)^p.$$

Інші інтеграли у нормах $\|M_j \varphi\|_{p, S_T}^{(4m-m_j-1/p)}$ можуть бути оцінені аналогічно. Запишемо лише загальну оцінку:

$$\begin{aligned} & \|M_j \varphi\|_{p, S_T}^{\left(4m-m_j-\frac{1}{p}\right)} \leq \\ & \leq K_{26} \left(T^{\frac{1}{2m} \left(1 - \frac{n+2m}{2mp}\right)} + \lambda + \theta^{\frac{1}{2m}} \right) \left\{ \|f\|_{p, Q_T}^{(2m)} + \sum_{j=1}^m \|g_j\|_{p, S_T}^{\left(4m-m_j-\frac{1}{p}\right)} \right\}. \end{aligned} \quad (36)$$

Доведення леми випливає з (31), (36) при належному виборі λ_1, θ_1 .

Дослідимо оператор N . З (14) випливає, що $Nu = RPu - u$.

Лема 8. *Нехай виконані умови теореми. Тоді існують додатні λ_2, θ_2 , залежні лише від тих же параметрів, що й K_1, K_2 в умові теореми, і такі, що для $T = \lambda^{2m} \theta$, $0 < \lambda < \lambda_2$, $0 < \theta < \min\{1, \theta_2\}$, виконується нерівність*

$$\|Nu\|_{p, Q_T}^{(4m)} \leq \frac{1}{2} \|u\|_{p, Q_T}^{(4m)}. \quad (37)$$

Доведення. Маємо

$$Nu = \sum_{k=1}^K \xi_k R^{(k)} (\eta_k Lu - L(\eta_k u), \eta_k B_1 u - B_1(\eta_k u), \dots, \eta_k B_m u - B_m(\eta_k u)).$$

Очевидно, що

$$\begin{aligned} \eta_k Lu - L(\eta_k u) &\stackrel{\text{def}}{=} - \sum_{\substack{|\alpha'| + |\alpha''| \leq 2m \\ |\alpha'| > 0}} a_{\alpha'+\alpha''} D^{\alpha'} \eta_k D^{\alpha''} u, \\ \eta_k B_j u - B_j(\eta_k u) &\stackrel{\text{def}}{=} - \sum_{\substack{|\beta'| + |\beta''| \leq 2m \\ |\beta'| > 0}} b_{j\beta'+\beta''} D^{\beta'} \eta_k D^{\beta''} u, \quad j = \overline{1, m}. \end{aligned}$$

Ці доданки аналогічні до вже розглянутих при доведенні леми 7. Тому

$$\begin{aligned} & \|\eta_k Lu - L(\eta_k u)\|_{p, Q_T}^{(2m)} + \sum_{j=1}^m \|\eta_k B_j u - B_j(\eta_k u)\|_{p, S_T}^{\left(4m-m_j-\frac{1}{p}\right)} \leq \\ & \leq K_{27} \left(T^{\frac{1}{2m} \left(1 - \frac{n+2m}{2mp}\right)} + \lambda + \theta^{\frac{1}{2m}} \right) \|\zeta_k u\|_{p, Q_T}^{(4m)}. \end{aligned}$$

Використавши априорну оцінку (17), нерівності типу (24) та ω_3 , будемо мати

$$\|Nu\|_{p, Q_T}^{(4m)} \leq K_{31} \left(T^{\frac{1}{2m} \left(1 - \frac{n+2m}{2mp}\right)} + \lambda + \theta^{\frac{1}{2m}} \right) \|u\|_{p, Q_T}^{(4m)}. \quad (38)$$

Доведення леми випливає з (38) при належному виборі λ_2, θ_2 .

Продовжимо доведення теореми. Зафіксуємо числа $\lambda_0 = \min\{\lambda_1, \lambda_2\}$ та $k_0 = \min\{k_1, k_2\}$ таким чином, щоб задовільнялись умови лем 7 та 8. Тоді оператори $I + M, I + N$ матимуть обернені $(I + M)^{-1}, (I + N)^{-1}$. З (14), замінюючи φ на $(I + M)^{-1}\psi$ у першій рівності та діючи $(I + N)^{-1}$ на другу, отримаємо

$$\begin{aligned} PR(I + M)^{-1}\psi &= \psi, \quad \psi \in W_p^{(2m,\{m_j\}),0}(\mathcal{Q}_T, S_T), \\ (I + N)^{-1}RPu &= u, \quad u \in W_p^{(4m)}(\mathcal{Q}_T). \end{aligned} \quad (39)$$

Отже, оператор P має обмежений обернений, що доводить теорему для $T = T_0$. Але, оскільки T_0 залежить лише від тих параметрів, що й K_1, K_2 в умові теореми, можемо розповсюдити доведений результат на інтервали $\left(i\frac{T_0}{2}, (i+2)\frac{T_0}{2}\right)$, $i \geq 0$, використовуючи зведення до задачі з нульовими початковими даними. Це й доводить теорему.

Зауваження 2. Априорна оцінка, аналогічна оцінці (9), доведена також у роботі [8], але без аналізу залежності констант від даних задачі. Характер останньої залежності, який вказаний у даній роботі, є принциповим при дослідженні нелінійних задач.

- Ладыженская О. А., Солонников В. А., Уральцева Н. Н. Линейные и квазилинейные уравнения параболического типа. — М.: Наука, 1967. — 736 с.
- Солонников В. А. Априорные оценки для уравнений второго порядка параболического типа // Тр. Мат. ин-та АН СССР. — 1964. — 70. — С. 133–212.
- Солонников В. А. О краевых задачах для линейных параболических систем дифференциальных уравнений общего вида // Там же. — 1965. — 83. — С. 1–162.
- Skrypnik I. V. Topological characteristics of fully nonlinear parabolic problems // Collection „Topological and variational methods for nonlinear boundary value problems”. Pitman Res. Notes in Math. Ser. — 1997. — 365. — P. 122–155.
- Kartsatos A. G., Skrypnik I. V. A global approach to fully nonlinear parabolic problems // Trans. Amer. Math. Soc. (to appear).
- Ильин В. П. Свойства некоторых классов дифференцируемых функций многих переменных, заданных в n -мерной области // Тр. Мат. ин-та АН СССР. — 1962. — 66. — С. 227–363.
- Nirenberg L. On elliptic partial differential equations // Ann. Scuola norm. super. Pisa. — 1959. — 13, №3. — P. 115–162.
- Солонников В. А. Об оценках в L_p решений эллиптических и параболических систем // Тр. Мат. ин-та АН СССР. — 1967. — 102. — С. 137–160.

Одержано 28.01.99